

ØKONOMINYTT

Nr. 3 | MARS 2016

INNHold

KONJUNKTURUTVIKLING.....	2
BNP-VEKST.....	2
TILLIT BLANT BEDRIFTER OG FORBRUKERE.....	2
SYSSELSETTING.....	3
ARBEIDSLEDIGHET.....	3
PRISSTIGNING.....	4
MØTER I EUROGRUPPEN OG ECOFIN 7.-8. MARS.....	6
EUROGRUPPEN 7.3.2016.....	6
<i>Hellas – status for stabiliseringsprogrammet.....</i>	<i>6</i>
<i>Kypros – status for det økonomiske tilpasningsprogrammet.....</i>	<i>7</i>
<i>Oppfølging av eurolandenes budsjettplaner for 2016.....</i>	<i>8</i>
<i>Bruk av benchmark i analyser av politikkområder.....</i>	<i>10</i>
<i>Transparens.....</i>	<i>10</i>
ECOFIN 8.3.2016.....	10
<i>Land-for-land-rapportering – politisk enighet.....</i>	<i>10</i>
<i>Gjennomføringen av bankunionen.....</i>	<i>12</i>
<i>Kommisjonens rapport om bærekraftige offentlige finanser.....</i>	<i>12</i>
<i>Det europeiske semester - landrapporter og gjennomføringen av de landspesifikke anbefalingene.....</i>	<i>13</i>
<i>Det europeiske semester – anbefalinger for euroområdet samlet.....</i>	<i>14</i>
<i>Code of Conduct-gruppen - Ambisjon om mer åpenhet uten konkrete tiltak.....</i>	<i>14</i>
<i>Tobakksavgifter – Hvordan håndtere e-sigaretter.....</i>	<i>15</i>
BÆREKRAFTEN I OFFENTLIGE FINANSER.....	16
SKATT PÅ SISTESIDE.....	18

Mr Jeroen DIJSSELBLOEM, Dutch Minister for Finance; Mr Pierre MOSCOVICI, Member of the European Commission. Photo: The European Union

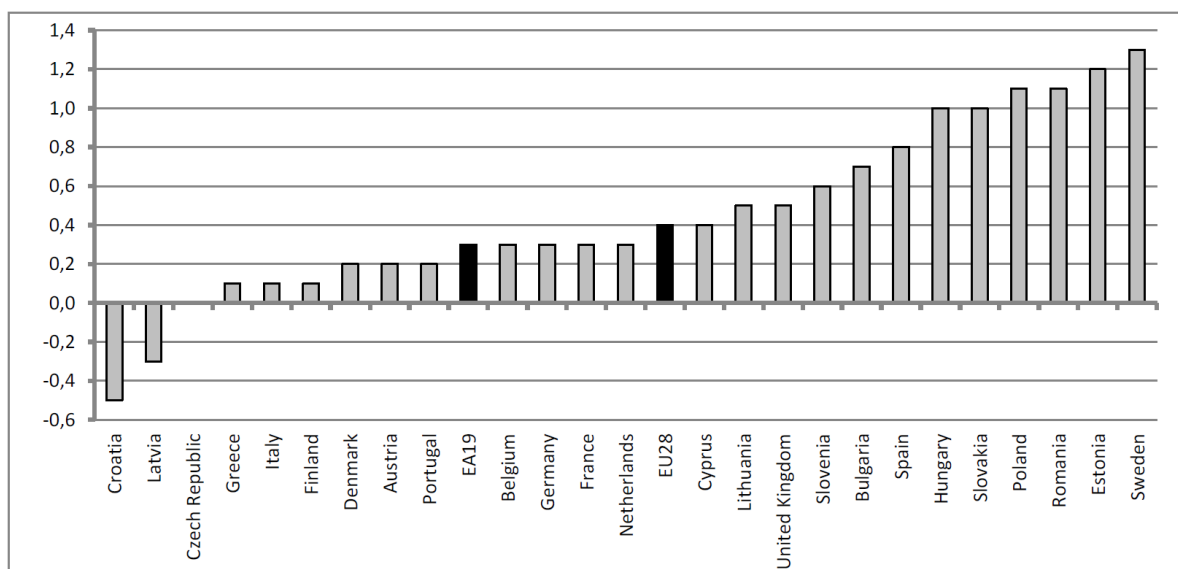
Konjunkturutvikling

BNP-vekst

Sesongjustert [bruttonasjonalprodukt \(BNP\)](#) steg med 0,3 pst. i euroområdet og 0,4 pst. i EU28 fra tredje til fjerde kvartal 2015. Dette er samme veksttakt som i kvartalet før. Sammenlignet med fjerde kvartal i fjor, har BNP steget med 1,6 pst. i euroområdet og 1,8 i EU28. Den viktigste drivkraften for veksten det siste året har vært privat forbruk med realinvesteringene som en god nummer to. Også offentlig konsum og lagerendringer har bidratt. Utenrikshandelen bidro klart negativt.

I fjerde kvartal hadde Sverige (1,3 pst.), Estland (1,2 pst.), Romania og Polen (1,1 pst.), samt Slovakia og Ungarn (begge 1,0 pst.) sterkest vekst. Med 4,5 pst. har Sverige også hatt høyest vekst fra fjerde kvartal 2014. (Dette er imidlertid før tallene for Irland, Luxembourg og Malta, som hadde sterkest vekst i firekvarteralsperioden til 3. kvartal 2015, foreligger.) Negativ vekst i fjerde kvartal ble registrert i Kroatia (-0,5 pst.) og Latvia (-0,3 pst.), mens Tsjekkia hadde nullvekst.

GDP growth rates in the fourth quarter of 2015
% change over the previous quarter

Ireland, Luxembourg and Malta: data not available for the fourth quarter of 2015.

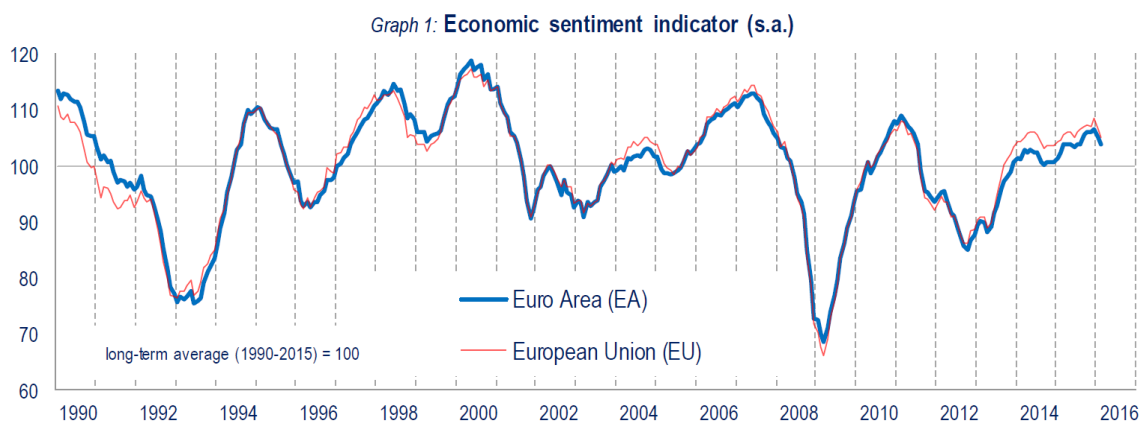
Kilde: Eurostat

Tillit blant bedrifter og forbrukere

[Kommisjonens brede tillitsindikator](#) (Economic Sentiment Indicator – ESI) har falt markert i årets to første måneder. I februar falt alle delindikatorne i både EU28 og euroområdet med unntak av bygg & anlegg i euroområdet. Tilliten i EU samlet er likevel 5,2 pst. over gjennomsnittet for de siste 25 årene, mens euroområdet ligger 3,8 pst. over. Tilliten i finanssektoren, som ikke inngår i ESI, falt klart mest.

ESI falt i samtlige større EU-land unntatt Polen, som hadde en svak økning. Sverige og Nederland var blant landene med størst nedgang.

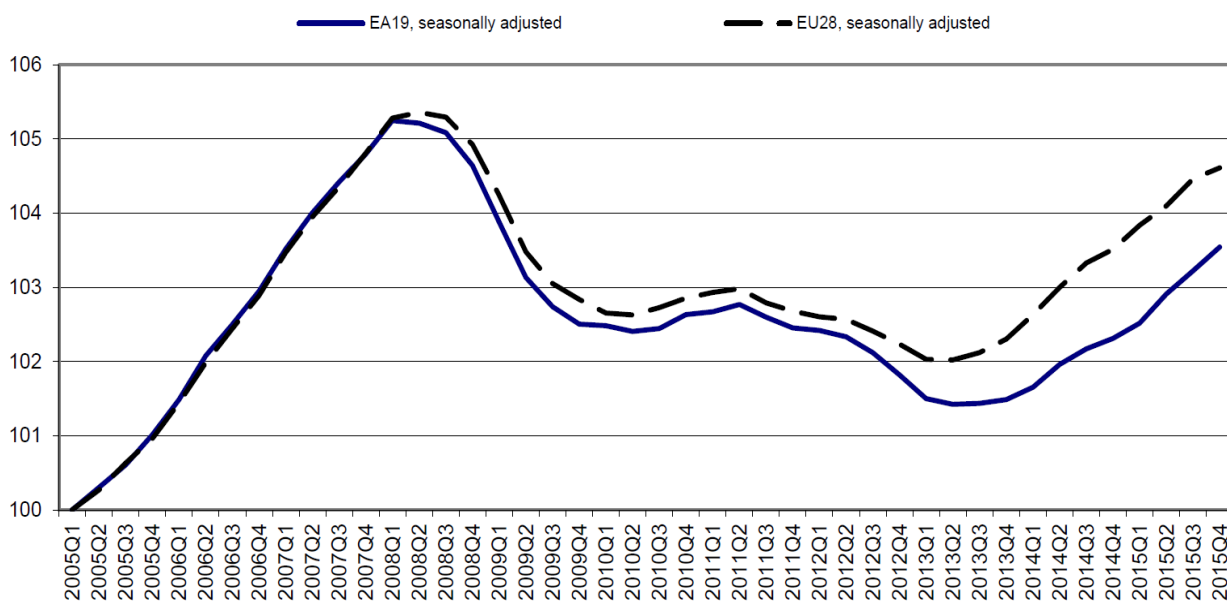
BUSINESS AND CONSUMER SURVEY RESULTS

Kilde: Europakommisjonen

Syssetting

[Syssettingen](#) i fjerde kvartal økte med 0,3 pst. i euroområdet og 0,1 pst. i EU samlet. Fra samme kvartal i fjor var økningen hhv. 1,2 og 1,0 pst. i de to aggregatene. Årsaken til den svake utviklingen i EU samlet er en sysselsetningsnedgang på 1,0 pst. i Storbritannia i fjorårets siste kvartal.

Kilde: Eurostat

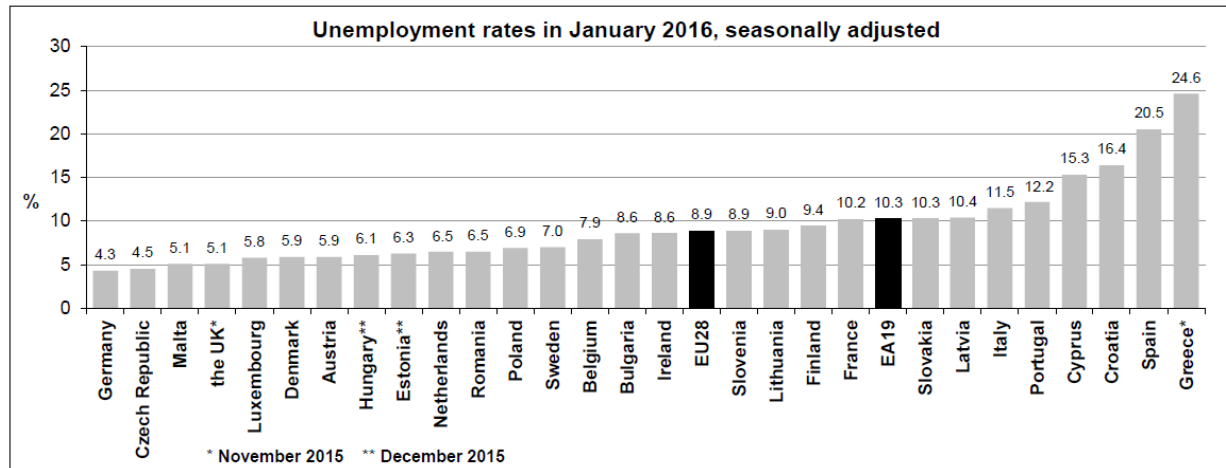
Aller svakest utvikling i 4. kvartal er registrert i Estland med en sysselsetningsnedgang på 2,4 pst., men forutgående solid jobbvekst gjør at utviklingen i den siste firekvarteralsperioden er på gjennomsnittet. Malta har hatt sterkest vekst det siste året med 4,6 pst., fulgt av Spania (3,0 pst.) og Ungarn (2,9 pst.). Hellas ligger blant en rekke mindre land på 2½ pst. Romania (-0,7 pst.) var eneste land med negativ utvikling det siste året, mens sysselsettingen var uendret i Storbritannia og Finland.

Arbeidsledighet

Arbeidsledigheten kryper sakte, men sikkert nedover. I januar 2016 var den sesongjusterte [arbeidsledigheten](#) i euroområdet 10,3 pst., ned fra 10,4 pst. i desember og 11,3 pst. i januar 2015. Dette er det laveste nivået siden 3. kvartal 2011.. For EU samlet var nivået 8,9 pst., også det ned 0,1 prosentpoeng fra måneden før. Dette er den laveste målingen siden 2. kvartal 2009 og på nivå med de første fem årene av dette århundret.

Den siste tolv månedersperioden er arbeidsledigheten i EU28 redusert med i overkant av 2 millioner personer, herav nær 1,5 millioner i eurosone. Ifølge Eurostat var det i januar fortsatt 21,8 millioner arbeidsledige i EU.

Arbeidsledigheten er lavest i Tyskland med 4,3 pst., fulgt av Tsjekia med 4,5 samt Storbritannia (november 2015) og Malta med 5,1 pst. Hellas og Spania ligger fortsatt høyest med henholdsvis 24,6 (november) og 20,5 pst. Sammenlignet med situasjonen for ett år siden har arbeidsledigheten falt i 24 land, holdt seg uendret i ett og økt i tre land. Den største reduksjonen det siste året er registrert i Spania (fra 23,4 til 20,5 pst.), Slovakia (fra 12,3 til 10,3 pst.), Irland (fra 10,1 til 8,6 pst.) og Portugal (fra 13,7 til 12,2 pst.). Størst økning er registrert i Finland (fra 9,0 til 9,5 pst.) og Frankrike (fra 10,5 til 10,8 pst.).

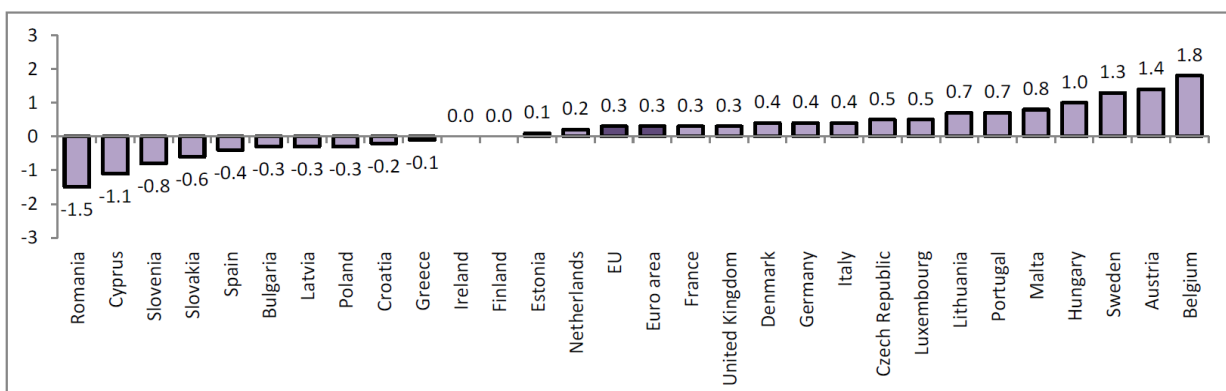
Kilde: Eurostat

Ungdomsledigheten er – i likhet med den generelle arbeidsledigheten – redusert det siste året, men er fremdeles høy i EU (ned fra 21,0 pst. i januar i fjor til 19,7 nå). Nivået er enda høyere i eurosone - ned fra 22,8 til 22,0 pst. i løpet av det siste året. Tyskland ligger klart lavest med 7,1 pst. I motsatt ende ligger Hellas, Spania og Kroatia med 40-50 pst., mens Italia holder seg så vidt under dette intervallet med 39,3 pst.

Prisstigning

[Den årlige prisstigningen](#) (KPI – konsumprisindeksen) i januar 2016 steg til 0,3 pst. i både EU samlet og euroområdet. Dette er en tidel høyere enn i måneden før for begge aggregatene. Uten energi steg KPI med 1,0 pst. i euroområdet. Dette er om lag samme stigning som det siste halvåret.

Annual inflation rates (%) in January 2016, in ascending order

Kilde: Eurostat

Et [tidligestimat for euroområdet](#) viser et prisfall i februar på 0,2 pst. fra tilsvarende periode året før. Den markerte endringen fra målingen i januar skyldes i første rekke et sterkere fall i energiprisene, men også at KPI utenom energi gikk ned fra 1,0 pst. i januar til 0,7 pst. i februar.

Prisfallet i februar har gitt opphav til forsterkede oppfordringer om ytterligere lettelse i pengepolitikken i euroområdet, som allerede er meget ekspansiv. Reduksjonen i kjerneinflasjonen kan tyde på at andre-runde-virkningene av prisfallet for olje og andre råvarer begynner å gjøre seg gjeldende. De europeiske sentralbanken vedtok en rekke tiltak i rentemøtet 10. mars, herunder å senke rentene ytterligere og øke de månedlige kjøpene av obligasjoner fra 60 til 80 milliarder euro.

Møter i Eurogruppen og ECOFIN 7.-8. mars

Finansministrene møttes 7. og 8. mars med følgende hovedresultater:

- *Det treårige økonomiske tilpasningsprogrammet for Kypros blir avsluttet i mars etter solid reforminnsats, som har båret frukter i form av økonomisk vekst og solid bedring i offentlige finanser.*
- *ECOFIN kom til politisk enighet om land-for-land-rapportering til ligningsmyndighetene for store multinasjonale konserner.*
- *Et stort flertall av EU-landene har høy og middels risiko for utviklingen i offentlige finanser på mellomlang sikt. Landene oppfordres til å føre en økonomisk politikk basert på reformer, vekstfremme og gjeldsreduksjon.*

Møter under Nederlands formannskap våren 2016:

Eurogruppen og ECOFIN:

21.-22. april (uformelt)

24.-25. mai

16.-17. juni

Det europeiske råd:

23.-24. juni

Eurogruppen 7.3.2016

De viktigste sakene i Eurogruppens møte var stabiliseringsprogrammene for Hellas og Kypros, budsjettutviklingen i eurolandene, bruk av benchmark og økt transparens i Eurogruppens arbeid. Oppsummeringsbrev av 11. mars fra Eurogruppens formann Dijsselbloem ligger [her](#).

Hellas – status for stabiliseringsprogrammet

Hellas inngikk i august 2015 avtale om sitt tredje stabiliseringsprogram siden 2010. I løpet av fjoråret fikk Hellas utbetalt 21,4 av totalrammen på 86 milliarder euro.

De politisk vanskeligste reformene, som Hellas hadde forpliktet seg til å gjennomføre i første fase, er utsatt til 2016. Dette gjelder skattereform (inkl. for bønder), pensjonsreform, budsjettkonsolidering i 2016 og på mellomlang sikt (jf. krav om et økende primæroverskudd (budsjettet utenom rentebetaling) til 3,5 pst. av BNP i 2018), samt privatisering av offentlige eiendeler. Vedtatte og planlagte reformer så langt er ikke tilstrekkelige til å gi avtalt primæroverskudd i 2018.

Partene - både mellom Hellas og kreditorrepresentantene og sistnevnte seg imellom - skal ha nærmet seg hverandre etter aktiv møtevirkosomhet i dagene før Eurogruppens møte.

Eurogruppen drøftet situasjonen på grunnlag av orienteringer fra representantene for kreditorinstitusjonene. Det var enighet om at tilstrekkelig fremdrift i arbeidet var nådd til at forhandlingslederne kunne returnere til Aten i løpet av kort tid med sikte på å ferdigstille statusgjennomgangen så snart som mulig. Eurogruppen presiserte at reform- og budsjettiltakene som ble avtalt med Hellas i august 2015 (MoUen), må oppfylles før første fase kan godkjennes. Ytterligere tiltak må derfor gjennomføres. Greske myndigheter og institusjonene ble oppfordret til å fortsette det konstruktive samarbeidet.

Når representantene for kreditorerne vurderer at kravene til reformer er oppfylt, vil Eurogruppen ta stilling til gjeldslette (lavere renter, lengre avdragsfri periode og avdragsperiode). Formann Dijsselbloem ordla seg under pressekonferansen på en måte som kunne tyde på at gjeldslette-spørsmålet skal drøftes parallelt med gjennomføringen av de gjenstående tiltakene i første fase («gjeldsspørsmålet må være en del av løsningen» og «denne diskusjonen vil finne sted i nær fremtid»).

Merknader

IMF og Kommisjonen er uenige om hvor omfattende reformer og innsparinger i budsjettet som kreves for at Hellas skal komme økonomisk på fote. IMF vil kun delta i programmet dersom statsfinansene og den økonomiske utviklingen i Hellas vurderes som bærekraftig. IMF er særlig misfornøyd med den greske regjeringens forslag til pensjonsreform, som verken gir rette incentiver eller nok proveny. Dersom IMF også trekker seg fra finansiell deltakelse i andre fase, mener Tyskland

og andre «hauker» at det kan bli vanskelig å sikre parlamentarisk støtte til fortsatt program for Hellas.

Selv om BNP- og budsjettutviklingen i Hellas har vært bedre enn tidligere lagt til grunn, vil staten kunne få likviditetsproblemer i løpet av andre kvartal i år (tidligere antatt i første kvartal). Alle parter er enige om at det er viktig å komme i mål med statusgjennomgangen for å unngå at den greske staten igjen skal misligholde gjeld til innenlandske leverandører, som vil virke klart negativt på BNP-veksten. Kommissær Moscovici antydte at gjennomgangen kunne være ferdig i løpet av april. Institusjonenes sjefsforhandlere returnerte til Aten dagen etter.

From left to right: Mr Klaus REGLING, European Stability Mechanism Managing Director; Mr Jeroen DIJSELBLOEM, President of the Eurogroup; Mr Charis GEORGIADIS, Cyprus Minister for Finance. Photo: The European Union

Kypros – status for det økonomiske tilpasningsprogrammet

EUs tilpasningsprogram for Kypros avsluttes 31. mars. Den europeiske krisefinansieringsmekanismens (ESM) har utbetalt 6,3 av rammen på 9 milliarder euro som ble stilt til disposisjon ved programmets start. I tillegg har IMF utbetalt 882 millioner euro. Et betydelig reformprogram er gjennomført siden landet i realiteten var konkurs for tre år siden. Tilliten til økonomien er gjenopprettet, og den kypriotiske stat har tatt opp lån i det internasjonale markedet ved flere anledninger.

I Eurogruppens møte orienterte Kypros' finansminister om resultatene som er oppnådd i løpet av det treårige programmet. Reformene som ledd i tilpasningsprogrammet har gitt resultater i form av en BNP-vekst på 1,5 pst. i fjor etter tre år med negativ utvikling. Budsjettmålet for 2015 ble møtt med solid margin. Kommisjonen anslo i vinterprognosen i februar at overskuddet i budsjettets primærbalanse (dvs. utenom rentekostnader) utgjorde 2,2 pst. av BNP i fjor. Denne ventes å bedre seg ytterligere i år. Den offentlige gjelden, som nådde 108 pst. av BNP i 2015, ventes å falle relativt raskt i årene fremover.

Porteføljen av misligholdte banklån er fortsatt svært høy til tross for at tempoet i gjeldssaneringen har tatt seg noe opp. Dette bidrar til lav utlånsvekst til produktive investeringer. Kypros fikk honnør for gjennomføringen av reformtiltakene selv om den siste statusgjennomgangen ikke ble fullført. Kun privatisering av den statlige teleoperatøren gjenstår av kreditorenes reformkrav.

Eurogruppen oppfordret kypriotiske myndigheter til å fortsette reformprosessen. Dette gjelder særlig å sørge for at mengden misligholdte banklån reduseres ytterligere gjennom håndfast implementering av insolvensrammeverket og tvangsfullbyrdelsesloven, som begge ble vedtatt i 2015. Videre ble Kypros oppfordret til å gjennomføre den gjenstående privatiseringen av teleoperatøren og reformer i offentlig sektor.

IMFs økonomiske tilpasningsprogram med Kypros ble avsluttet 7. mars, dvs. om lag to måneder før tiden. Den kypriotiske finansministeren lovte å fortsette reformprosessen og arbeidet med å sikre offentlige finanser. Eurogruppens uttalelse om Kypros ligger [her](#).

Oppfølging av eurolandenes budsjettplaner for 2016

Eurolandene skal innen 15. oktober i året før budsjettåret presentere utkast til budsjettplaner. Planene blir vurdert av Kommisjonen og behandlet i et særskilt møte i Eurogruppen i november. Landene får anbefalinger med utgangspunkt i graden av oppfyllelse av kravene i Stabilitets- og vekstpakten. Land i den korrigerende delen (underskuddprosedyre) blir bedt om å bringe underskuddet under terskelverdien på 3 pst. av BNP i løpet av relativt kort tid. Land i den forebyggende delen av pakten skal ned til eller holde seg på et mellomlangsigte mål om maksimalt strukturelt budsjettunderskudd på 0,5 pst. av BNP for de fleste landene. Inntil det mellomlangsigte målet er nådd, skal den årlige strukturelle bedringen av budsjettet være minst 0,5 pst. av BNP.

Basert på Kommisjonens vinterprognose fra februar gjennomgås eurolandenes oppfølging av budsjettplanene. Vurderingene omfatter ikke programlandene Hellas og Kypros, som har egen oppfølging.

Kommisjonens analyser viser at budsjettunderskuddet for euroområdet samlet er 0,1 pst. av BNP høyere både i 2016 og 2017 enn lagt til grunn i november. Budsjettunderskuddet fortsetter imidlertid å falle, og offentlig gjeld som andel av BNP har passert toppen. Dette kan langt på vei tilskrives lavere rentekostnader og fortsatt økonomisk vekst. Finanspolitikken er svakt ekspansiv ettersom det aktivitetskorrigerende underskuddet øker noe fra 2015 til 2016 og videre til 2017.

Det er nå økt risiko for at budsjettet i flere land ikke vil være i samsvar med Stabilitets- og vekstpakten i 2016 til tross for løftene i november om å unngå en slik utvikling.

- Fire land – Estland, Luxembourg, Slovakia og Tyskland – ventes å oppfylle budsjettreglene. Nederland har falt ut av denne gruppe siden vurderingen i november. Samtlige land er i Stabilitets- og vekstpaktens forebyggende del.
- Seks land – Nederland, Irland, Finland, Latvia, Frankrike og Malta – ventes «i hovedsak å overholde» budsjettreglene. For land i den forebyggende delen av Stabilitets- og vekstpakten innebærer dette at gjeldende budsjettplaner kan medføre et visst avvik fra det mellomlangsigte målet eller den mellomlangsigte konsolideringsbanen. For Frankrike, som er i underskuddprosedyre, er det en viss risiko for at underskuddet ikke kommer under terskelverdien på 3 pst. av BNP i 2017. Prosedyren mot Irland ventes avsluttet i vår med utgangspunkt i validert offentlig regnskap (av Eurostat) for 2015.
- Fem land – Belgia, Italia, Litauen, Slovenia og Østerrike – får stempelen «risiko for ikke å overholde». For disse landene anslår Kommisjonen betydelig fare for avvik fra Stabilitets- og vekstpaktens krav om mellomlangsigte budsjettutvikling eller målet om å bringe underskuddet under 3 pst. av BNP for land i underskuddprosedyre. I sistnevnte gruppe er Slovenia, som trolig får avsluttet prosedyren i vår som følge av budsjettunderskuddet i 2015.

Mr Valdis DOMBROVSKIS, Vice President of the European Commission; Ms Dana REIZNIECE OZOLA, Latvian Minister for Finance. Photo: The European Union

Eurogruppen ønsket velkommen de nye løftene fra finansministrene i de to siste gruppene om å gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre at 2016-budsjettet vil oppfylle Stabilitets- og vekstpakten.

De to siste landene – *Spania og Portugal* – har betydelig risiko for ikke å overholde kravene i underskuddprosedyren. På grunn av valget i desember og det fortsatt pågående arbeidet med å danne regjering har ikke Spania fremmet revidert budsjettforslag selv om Kommisjonen ba om det på et tidlig tidspunkt. Den nye regjeringen i Portugal fikk «godkjent» sitt budsjett av Kommisjonen og Eurogruppen i februar først etter å ha kommet med konsolideringstiltak utover den opprinnelige budsjettplanen.

Eurogruppen behandlet ikke disse to landenes budsjettplaner inngående, men oppfordret Spania til å følge opp anmodningen fra november om å sende inn et oppdatert og fullstendig budsjett så snart som mulig.

Kommisjonen vil nøye følge utviklingen i landene som risikerer å bryte Stabilitets- og vekstpakten. Basert på nasjonale reform- og stabilitetsprogrammer (frist medio april), validerte regnskapstall for offentlig sektor for 2015 og egne anslag for budsjettutviklingen i vårprognosen (primo mai) vil Kommisjonen offentliggjøre utkast til landspesifikke anbefalinger, herunder om finanspolitikken. Kommisjonen vil også foreslå tiltak iht. underskuddprosedyren for land som bryter budsjettregelverket. Vurderingene om oppfyllelse av Stabilitets- og vekstpakten vil også bli vurdert i lys av kostnader ved flyktningestrømmen.

Eurogruppen vil i mai-juni gjennomgå Kommisjonens vurderinger av eurolandene. ECOFIN vil fatte de formelle vedtakene om landspesifikke anbefalinger og eventuelle tiltak iht. underskuddprosedyren for alle EU-landene bortsett fra programland. Eurogruppens uttalelse om oppfølgingen av landenes budsjettplaner ligger [her](#).

Oppdatering

Kommisjonen ga 9. mars Spania, Italia, Belgia, Finland, Bulgaria og Kroatia en formell påminnelse om behovet for å gjennomføre nødvendige budsjetttiltak for å oppfylle forpliktelsene i Stabilitets- og vekstpakten. Landene har frist til utgangen av april med å presentere tiltakene. Advarselen er mest alvorlig for Spania, som er et euroland i underskuddprosedyre. Spanias advarsel er gitt i form av en såkalt autonom kommisjonsanbefaling (Autonomous Commission Recommendation – ACR), som ble innført som del av innstrammingene av det finanspolitiske regelverket etter finanskrisen (2-pack). Hensikten med dette verktøyet er at Kommisjonen skal kunne gi euroland i underskuddprosedyre advarsel så tidlig i budsjettåret at korreksjonstiltak kan bli gjennomført.

Bruk av benchmark i analyser av politikkområder

I gjennomgangen av strukturtemaer (skatt på arbeid, kvalitet i offentlige utgifter mv.) av felles interesse for euroområdet økonomi har Eurogruppen i stor grad basert seg på benchmarking og beste praksis ved sammenligning mellom landene.

Eurogruppen hadde denne gangen en prinsipiell diskusjon om selve bruken av benchmarking. Det var sterk støtte for å utvide bruken av metoden til flere områder. Slike analyser og nasjonal oppfølging av disse er særlig viktige for land med samme valuta for å øke konvergensen mellom økonomiene og styrke områdets konkurransevne. Det ble understreket at god kvalitet i analysene og datagrunnlaget er en forutsetning. Kommisjonen ble oppfordret til fortsatt å levere analyser av høy kvalitet som grunnlag for diskusjonene.

Transparens

Formann Dijsselbloem har tatt initiativ til å øke transparensen i Eurogruppens aktiviteter for å øke legitimiteten til dens arbeid.

Eurogruppen ble i møtet 11. februar enig om at det er behov for økt konsistens i måten nasjonal-forsamlingene og offentligheten i medlemslandene blir informert. I lys av dette ble det vedtatt å offentliggjøre annoterte agendaer til møtene og oppsummeringsbrev med hovedkonklusjonene fra møtene. Se lenke over.

Eurogruppen vedtok 7. mars at dokumentene til møtene skal offentliggjøres så langt det lar seg gjøre selv om disse i hovedsak utarbeides av andre institusjoner. Institusjonene må ha vektige innvendinger for å stanse offentliggjøring.

ECOFIN 8.3.2016

ECOFIN behandlet denne gangen blant annet land-for-land-rapportering på skatteområdet, gjennomføringen av bankunionen, Kommisjonens rapport om bærekraftige offentlige finanser, det europeiske semesteret, arbeidet i atferdskodeksgruppen på selskapsskatteområdet og den avgiftsmessige behandlingen av e-sigaretter. Pressemelding og annen dokumentasjon i forbindelse med møtet ligger [her](#).

Land-for-land-rapportering – politisk enighet

I ECOFIN ble det oppnådd politisk enighet om å innføre bestemmelser om land-for-land-rapportering i direktivet om administrativt samarbeid på skatteområdet (DAC4). Enigheten er vel og merke gjort med forbehold om at Storbritannia skal klarere i parlamentet. Forslaget skal også forelegges Europaparlamentet for uttalelse. Til tross for disse forbeholdene forventes det at forslaget det nå er politisk enighet om, vil vedtas.

Forslaget om land-for-land-rapportering ble fremmet som en del av Kommisjonens pakke mot skatteomgåelse, Anti-Tax Avoidance package (omtalt i [Økonominytt i februar](#)). Kommisjonens forslag innebærer at multinasjonale konserner med en årlig omsetning over 750 mill. euro må rapportere visse nøkkeltall. Nøkkeltallene som skal rapporteres er blant annet omsetning, overskudd før skatt, beregnet og betalt selskapsskatt, tilbakeholdt overskudd og antall ansatte. Videre skal alle

konsernheter identifiseres og det skal angis hvor enheten er skattemessig hjemmehørende. Rapporteringsplikten er pålagt morselskapet i konsernet, som skal rapportere for separat for hvert land konsernet har virksomhet. Rapporteringen skal skje innen 12 måneder etter utløpet av rapporteringsåret. Ligningsmyndighetene i det landet morselskapet er lokalisert er mottaker av rapporten, men den skal utveksles automatisk med ligningsmyndigheter i berørte medlemsland. Rapporteringen skal første gang skje for inntektsåret 2016.

Rapporteringsplikten som det nå er politisk enighet om, er i hovedsak i overensstemmelse med OECDs anbefalinger fra BEPS-prosjektet (BEPS-tiltak 13). Mange EU-land har allerede innført land-for-land-rapportering i tråd med OECD-standarden nasjonalt og signert avtale om utveksling av land-for-land-rapporteringen med andre medlemsland. For disse landene vil den kommende endringen av direktivet om administrativt samarbeid ha liten betydning.

From left to right: Mr Michel SAPIN, French Minister of Finance and Public Accounts; Mr Wolfgang SCHAUBLE, German Federal Minister for Finance. Photo: The European Union

I ECOFIN var det bred støtte til Kommissjonens forslag fra medlemslandene. Imidlertid tok Tysklands finansminister Schäuble opp at Kommissjonen har foreslått en obligatorisk sekundær rapporteringsmekanisme. Ifølge Schäuble er OECDs anbefaling derimot en frivillig sekundær mekanisme. Den sekundære rapporteringsmekanismen innebærer at dersom et morselskap ikke rapporterer i tråd med direktivet, vil rapporteringsplikten overføres til datterselskapet. Tysklands utgangspunkt er at EUs tiltak mot overskuddsflytting i størst mulig grad bør være i overensstemmelse med BEPS-anbefalingene. Men for å få til et kompromiss, foreslo Schäuble at virkningstidspunktet for den sekundære mekanismen utsettes ett år, dvs. med virkning for inntektsåret 2017. I sine innlegg støttet mange medlemsland dette Schäubles forslag.

Schäuble uttalte også at ECOFIN burde forplikte seg til at land-for-land-rapportene skulle forbli unntatt offentlighet også i fremtiden. I ECOFIN fikk ikke dette utspillet fra Schäuble tilsvarende oppslutning fra medlemslandene. Europaparlamentet og en rekke organisasjoner har ivret for at

rapporteringen skal være offentlig, men Kommisjonens foreliggende forslag er begrenset til utveksling av rapportene mellom ligningsmyndigheter. Imidlertid har Kommisjonen bestilt en konsekvensanalyse av offentlig land-for-land-rapportering som ventes å foreligge i april. Gitt at denne analysen ikke viser negative konkurransemessige virkninger for europeisk næringsliv, har Kommisær Moscovici uttalt at han vil fremme forslag om offentlig rapportering.

Med forbehold om parlamentarisk samtykke i Storbritannia, konkluderte det nederlandske formannskapet ved Dijsselbloem at det var sterk støtte til forslaget om land-for-land-rapportering. Han uttalte videre at formannskapet ville endre virkningstidspunktet for den sekundære rapporteringsmekanismen til inntektsåret 2017, og at det dermed var oppnådd politisk enighet om Land-for-land-rapportering.

I ettertid har Europaparlamentet kritisert ECOFIN for å konkludere uformelt på forslaget før det foreligger en uttalelse fra parlamentet. Skattesaker skal forelegges parlamentet for uttalelse, men parlamentet har ingen formell rolle når felles skatteregler vedtas.

Gjennomføringen av bankunionen

Et tilstrekkelig antall deltakere i bankunionen hadde per 30. november 2015 ratifisert den mellomstatlige avtalen (IGA) om det felles krisehåndteringsfondet (SRF) slik at bankunionens andre fase med *krisehåndteringsmyndigheten (SRM) kunne etableres fra 1.1.2016*. Fra samme tidspunkt erstatter SRF de nasjonale krisehåndteringsfondene iht. krisehåndteringsdirektivet for banker (BRRD).

Flere medlemsland har *fortsatt ikke gjennomført vedtatt regelverk* for bankunionen. Situasjonen per 2. mars var som følger:

- BRRD med frist 31.12.2014: 24 av 28 medlemsland har implementert direktivet fullt ut, mens ytterligere to har gjort dette delvis.
- Ratifikasjon av IGA med frist 30.11.2015: 19 av de 19 deltakerne (eurolandene) i bankunionen har deponert ratifikasjonsinstrumentene. I tillegg har Ungarn ratifisert, mens Tsjekkia er i ferd med å gjøre dette.
- Innskuddsgarantidirektivet (som skal sikre alle innskudd på inntil 100 000 euro) med frist 3.7.2015: 22 av 28 medlemsland har implementert direktivet, og ett har delvis gjort det.

Det felles krisehåndteringsfondet i bankunionen (SRF) skal bygges gradvis opp til minst 1 pst. av garanterte bankinnskudd (anslått til 55 milliarder euro) i perioden 2016-23. Fondet skal i sin helhet finansieres av bankene selv. For at fondet skal ha kapasitet til å fylle sin rolle mens det bygges opp, vedtok ECOFIN i desember brofinansiering under oppbygingsperioden i form av individuelle kredittlinjer (kassakreditt) fra hvert enkelt deltakerland til vedkommende lands andel i SRF. Seks av de 19 deltakerlandene har hittil etablert slike ordninger.

Deltakerlandene i bankunionen skulle innen utgangen av januar 2016 overføre beløp til SRF, som i 2015 er samlet inn fra nasjonale banker iht. krisehåndteringsdirektivet (BRRD). Ifølge rapport av 4. februar var dette tilnærmet ferdig.

I ECOFIN-møtet ble gjenstående land igjen oppfordret til snarest å gjennomføre utestående regelverk i nasjonal lov.

Formann Dijsselbloem orienterte også om arbeidet i Rådets ad hoc-gruppe for behandling av Kommisjonens forslag om en gradvis innføring av en felles banksikringsfond for bankunionen. Forhandlingene er vanskelige.

Kommisjonens rapport om bærekraftige offentlige finanser

Kommisjonen la i januar frem en rapport om bærekraften i EU-landenes offentlige finanser. Programlandene Hellas og Kypros inngår ikke. Forrige rapport er fra 2012. Rapporten bygger blant annet på «The 2015 Ageing Report», hvor også Norge inngår (og deltar i arbeidet).

EUs samlede offentlige gjeld har siden 2007 økt med 30 pst. av BNP – til 89 pst. av BNP i 2014. Den nedadgående trenden, som startet i 2015, ventes å bringe gjelden like under 80 pst. av BNP i 2024 ved uendret finanspolitikk.

Kommisjonens analyser viser at EUs offentlige finanser er mer bærekraftige nå enn ved utbruddet av finanskrisen, særlig som følge av pensjonsreformer og gjennomførte budsjettkonsolideringer. Men den markerte økningen i offentlig gjeld skaper utfordringer.

Alle de 26 medlemslandene som omfattes av analysen, har lave bærekraftutfordringer på *kort sikt*. På *mellomlang sikt* har 11 land høy bærekraftsrisiko, 5 har middels og 10 land lav risiko. Dette er en forverring fra 2012-rapporten. Årsakene er at dagens lavere strukturelle primærbudsjettbalanse og høyere gjeldsnivå mer enn oppveier forbedringene som følge av antatt lavere aldersrelaterte utgifter. På *lang sikt* har kun Slovenia høy bærekraftsrisiko for budsjettutviklingen, mens 14 land vurderes å ha middels risiko.

Rapporten er nærmere omtalt lenger bak i Økonominytt.

I ECOFIN rådskonklusjoner om rapporten oppfordres medlemslandene, særlig de med høy og middels risiko for offentlige finanser på mellomlang sikt, til å føre en økonomisk politikk basert på reformer, vekstfremme og gjeldsreduksjon. Utfordringene knyttet til bærekraften i offentlige finanser bør innarbeides i EUs overordnede strategi om å redusere offentlig gjeld, øke produktiviteten og sysselsettingen, samt å gjennomføre reformer for å redusere aldersrelaterte utgifter. Dagens lave statsgjeldsrenter må brukes til å bygge ned gjeld eller til å kompensere for virkningene på gjelden av lav inflasjon. Land med finanspolitisk handlerom bør i tillegg øke investeringene. ECOFIN understreker også at handlingsreglene i Stabilitets- og vekstpakten, herunder gjeldsregelen, må overholdes for å sikre langsiktig holdbare finanser.

ECOFIN understreket behovet for å fortsette arbeidet med å redusere de aldersrelaterte kostnadene, tilpasset det enkelte lands situasjon. Videre oppfordres land til ikke å reversere reformer som har bedret den langsiktige holdbarheten i offentlige finanser. Mange land må gjennomføre reformer for å øke den effektive pensjoneringsalderen. Medlemslandene oppfordres til en rask og omfattende gjennomføring av de årlige landspesifikke anbefalinger som gis som del av det europeiske semesteret.

ECOFIN inviterte Kommisjonen til å oppdatere rapporten om bærekraften i offentlige finanser primo 2019 basert på den forutgående «2018 Ageing report». Medlemslandene og Kommisjonen oppfordres til å foreta ytterligere analyser av virkningene på makroøkonomien og offentlige finanser som følge av de store demografiske endringene på grunn av flyktningestrømmen.

Det europeiske semester - landrapporter og gjennomføringen av de landspesifikke anbefalingene

Landrapportene analyserer medlemslandenes økonomiske og sosiale utfordringene samt gjennomføringen av reformer, herunder av de landspesifikke anbefalingene som ble gitt i juli i fjor. Kartleggingen viser at kun 7 pst. av anbefalingene er fullt ut gjennomført, mens over halvparten er gjennomført i liten eller ingen grad.

Landrapportene inneholder også en gjennomgang av utviklingen i arbeidet med å fjerne investeringshindre.

De 18 landene som i varslingsrapporten i november ble vurdert å ha makroøkonomiske ubalanser, blir automatisk gjenstand for dybdeanalyse.

ECOFIN, som måtte konstatere at gjennomføringen av de landspesifikke anbefalingene fortsatt er for svak, var enig om å bedre situasjonen. På investeringsområdet var ECOFIN enig om blant annet å fjerne administrative flaskehalsar og sektorspesifikke reguleringer.

Landrapportene, sammen med anbefalingene om den økonomiske politikken i euroområdet samlet og føringer gitt av ECOFIN og Det europeiske råd, gir føringer for medlemslandenes nasjonale reformprogrammer og stabilitets- (euroområdet) eller konvergensprogrammene (øvrige land), som presenteres i april.

Oppdatering

Kommisjonen la 9. mars frem en meddelelse om arbeidet med det europeiske semesteret, herunder dybdevurderingene av om land fortsatt er i makroøkonomisk ubalanse. Antallet land med ubalanser er redusert fra 18 i varslingsrapporten til tolv etter dybdeanalysene. Av disse vurderes fem land å ha uforholdsmessig store ubalanser. Dette gjelder blant annet Frankrike og Italia, som begge sliter med høy offentlig gjeld, svak produktivitetsutvikling og konkurransevne. Reformarbeidet må særlig intensiveres i disse to landene og øvrige land i samme kategori (Portugal, Bulgaria og Kroatia). Syv land blir vurdert å ha makroøkonomiske ubalanser. Dette gjelder blant annet Tyskland (betydelig handelsoverskudd, som reflekterer lavt innenlandsk investeringsnivå med lav vekstevne som resultat) og Sverige (høy og økende husholdningsgjeld knyttet til høye og stigende boligpriser). Øvrige land i denne gruppen er Irland, Spania, Nederland, Finland og Slovenia. Danmark, Polen og Storbritannia er blant de 14 landene som ikke vurderes å ha makroøkonomiske ubalanser.

I fjor ble 16 land vurdert å ha makroøkonomiske ubalanser. Belgia, Romania, Storbritannia og Ungarn er nå tatt av denne listen.

EU-toppmøtet 17.-18. mars stilte seg bak Kommisjonens og ECOFINs prioriteringer (omtalt i [Økonominytt for januar 2016](#)) for den økonomiske politikken i året som kommer: Øke investeringene, gjennomføre strukturreformer for å modernisere økonomiene og finanspolitisk ansvarlighet. Velfungerende arbeidsmarked og velferdssystemer ble særlig understreket. Toppmøtekonklusjonene om blant annet det europeiske semesteret ligger [her](#).

Det europeiske semester – anbefalinger for euroområdet samlet

Anbefalingene om gjennomføringen av den økonomiske politikken i euroområdet i 2016-17, som gis for første gang, ble behandlet i ECOFIN i januar og godkjent av Det europeiske råd i februar. Anbefalingene vil være en del av grunnlaget for eurolandenes reform- og stabilitetsprogrammer i april og de landspesifikke anbefalingene, som presenteres og drøftes i mai-juni. Omleggingen til en todelt prosess vurderes som en viktig del av moderniseringen av det europeiske semesteret.

Anbefalingene oppfordrer til å 1) føre en sunn økonomisk politikk, 2) gjennomføre reformer i arbeids-, produkt- og tjenestemarkedene, 3) føre en finanspolitikk i tråd med Stabilitets- og vekstpakten med mål om omtrent nøytral finanspolitikk i 2016 og gjeldsnedbygging i 2017, 4) legge til rette for en gradvis reduksjon i bankenes porteføljer av misligholdte lån samt bedre insolvensbehandlingen for næringsliv og husholdninger og 5) arbeide for å fullføre EUs økonomiske og monetære union.

ECOFIN vedtok anbefalingene til euroområdet som sak uten diskusjon.

Code of Conduct-gruppen - Ambisjon om mer åpenhet uten konkrete tiltak

ECOFIN vedtok [rådskonklusjoner](#) om arbeidet i Code of Conduct-gruppen på selskapskatteområdet (Atferdskodeksgruppen). Gruppen arbeider for at medlemsstatene skal avvikle skadelige skatteordninger og unnlate å innføre nye skadelige ordninger.

Rådskonklusjonene skal legge til rette for mer effektivt arbeid i Atferdskodeksgruppen. Gruppen skal også oftere rapportere til ECOFIN fra sitt arbeid. Videre pekes det på behovet for mer åpenhet om gruppens arbeid, samtidig som det legges vekt på konfidensialitet om gruppens interne diskusjoner. Rådskonklusjonene inneholder imidlertid ikke konkrete tiltak for mer åpenhet. Europaparlamentet har kritisert at resultater fra gruppens arbeid ikke er offentlig tilgjengelig og at det dessuten er vanskelig for parlamentet å få tilgang til dokumenter. Formannskapet skal fortsatt vurdere behovet for å oppdatere mandatet for Atferdskodeksgruppen. Et oppdatert mandat kan foreligge juni 2016.

Tobakksavgifter – Hvordan håndtere e-sigaretter

ECOFIN vedtok [rådskonklusjoner](#) om avgiftene på bearbeidet tobakk. I konklusjonene viser ECOFIN til at man må ta hensyn til både det indre markeds virkemåte og behovet for helsebeskyttelse ved utforming av tobakksavgifter. Videre vises det til at enkelte produkter som e-sigaretter, faller utenfor direktivet om avgiftsstruktur og –nivå på bearbeidet tobakk (direktiv 2011/64/EU). ECOFIN understreker at en løsning med tobakksavgifter på e-sigaretter og andre nye tobaksprodukter må balanserer hensynene til proveny, administrative kostnader og folkehelse, og ber Kommisjonen om å komme tilbake med et forslag til endringer i direktivet om tobakksavgifter. Et forslag til endringer bør også ta sikte på å redusere avgiftsomgåelse.

I felles uttalelse fremgår det at Østerrike, Irland, Finland, Frankrike og Sverige ikke vil vente på Kommisjonens forslag. Disse medlemslandene ser det nødvendig å starte arbeidet med en fremtidig revisjon av minimumssatsene uten forsinkelser.

From left to right: Mr Werner HOYER, President of the EIB; Ms Magdalena ANDERSSON, Swedish Minister for Finance.
Photo: The European Union

I [Kommisjonens rapport](#) fra desember 2015 ble direktivet om tobakksavgifter evaluert. Etter direktivet er Kommisjonen forpliktet til å evaluere tobakksavgiftene. I tillegg er direktivet plukket ut for evaluering etter REFIT-programmet (Regulatory Fitness and Performance Programme). Hovedkonklusjonen i evalueringen er at gjeldende avgiftsstruktur og -nivå legger til rette for konkurranse og fri prissetting innenfor det indre marked. Likevel identifiseres enkelte konkurransevridende elementer, bl.a. inkonsistent behandling av e-sigaretter og enkelte produkter basert på produsert tobakk. Med enkelte unntak, konkluderer Kommisjonen at direktivet er effektivt og egnet til å kreve inn et passende nivå avgifter for majoriteten av tobaksproduktene. Kommisjonen vil vurdere videre oppfølging i samråd med medlemslandene.

Bærekraften i offentlige finanser

Kommisjonen la i januar frem en oppdatert rapport om bærekraften i EU-landenes offentlige finanser. Programlandene Hellas og Kypros inngår ikke. Forrige rapport er fra 2012. Rapporten bygger blant annet på «The 2015 Ageing Report», hvor også Norge inngår (og deltar i arbeidet).

2015-utgaven av rapporten om bærekraften i offentlige finanser ligger [her](#).

EUs samlede offentlige gjeld har siden 2007 økt med 30 pst. av BNP – til 89 pst. av BNP i 2014. Den nedadgående trenden, som startet i 2015, ventes å bringe gjelden like under 80 pst. av BNP i 2024 ved uendret finanspolitikk.

Kommisjonens analyser viser at EUs offentlige finanser er mer bærekraftige nå enn ved utbruddet av finanskrisen, særlig som følge av pensjonsreformer og gjennomførte budsjettkonsolideringer. Men den markerte økningen i offentlig gjeld skaper utfordringer.

Kommisjonen har gjennomført analyser som gir indikasjoner om risikoen for bærekraften i offentlige finanser på kort, mellomlang og lang sikt. De to sistnevnte analysene omfatter alle fremtidige utgifter, herunder økte aldersrelaterte utgifter som følge av eldrebølgen. Resultatene er summert i nedenstående tabell, som er hentet fra danske EU-opplysningen.

Analysene over kortsiktig risiko baserer seg på en rekke finanspolitiske og makrofinansielle variabler som har vist seg som gode indikatorer ved tidligere perioder med finanspolitiske og finansielle problemer. Alle de 26 medlemslandene som omfattes av analysen, har lave bærekraftutfordringer på kort sikt (dvs. at samleindikatoren er mindre enn 0,43). Som det fremgår av figuren nedenfor, ligger Irland (med 0,38) og Storbritannia (med 0,36) tett oppunder.

På mellomlang sikt baserer analysene seg på at Stabilitets- og vekstpaktens gjeldskrav på 60 pst. av BNP i 2030 skal oppfylles. Risikoen vurderes med i utgangspunkt i det samlede behovet for innstramming i den strukturelle primærbudsjettbalansen i femårsperioden fra 2018 til 2022 og deretter opprettholdes. Sammenligningsgrunnlaget er gjeldsutviklingen ved uendret finanspolitikk fra 2018. Negative tall i tabellen nedenfor angir lav risiko (ikke behov for å stramme inn), tallverdier i intervallet 0-2½ (pst. av BNP) angir middels risiko og verdier over 2½ angir høy risiko for offentlige finanser på mellomlang sikt. For å vurdere den mellomlangsiktige risikoen har Kommisjonen i tillegg utført såkalte gjeldsholdbarhetsanalyser for perioden frem til 2030. Her analyseres gjeldsutviklingen med utgangspunkt i ulike forutsetninger om blant annet renter og BNP-utviklingen. Kommisjonens vurdering av den mellomlangsiktige bærekrafttrisikoen for offentlige finanser baserer seg på en samlet vurdering av de to metodene.

Resultatene viser at 11 land har høy bærekraftisiko, 5 har middels og 10 land har lav risiko. Dette er en forverring fra 2012-rapporten. Årsakene er at dagens lavere strukturelle primærbudsjettbalanse og høyere gjeldsnivå mer enn oppveier forbedringene som følge av antatt lavere aldersrelaterte utgifter. Land med i utgangspunktet høy offentlig gjeld, som Portugal og Italia, havner naturlig nok i gruppen med høy risiko.

Risikoanalysene på lang sikt vurderer behovet for permanent bedring av den strukturelle primærbalansen i offentlige finanser som er nødvendig for å stabilisere gjeldsnivået på lang sikt (balansere nåverdien av alle fremtidige inntekter og utgifter). Tallverdier under 2 antyder lav risiko, intervallet 2-6 middels og høyere enn 6 indikerer høy bærekraftisiko på lang sikt.

Kun Slovenia vurderes å høy risiko for den langsiktige holdbarheten i de offentlige finansene.

Kun Tyskland, Danmark, Estland og Latvia har lav risiko for offentlige finanser på kort, mellomlang og lang sikt.

Tabel 2

Oversigt over landenes holdbarhedsindikatorer

Land	Kort sigt	Mellemlangt sigt		Langt sigt
	S0-indikator	DSA-indikator	S1 indikator	S2-indikator
Belgien	0,10	Høj	3,8	2,5
Bulgarien	0,21	Lav	-1,2	2,4
Tjekkiet	0,11	Lav	-0,6	3,2
Danmark	0,25	Lav	-3,3	1,2
Tyskland	0,02	Lav	-0,8	1,7
Estland	0,19	Lav	-4,0	0,7
Irland	0,38	Høj	2,7	1,0
Spanien	0,21	Høj	2,5	0,1
Frankrig	0,17	Høj	4,4	0,6
Kroatien	0,26	Høj	4,5	-0,8
Italien	0,21	Høj	4,2	-0,9
Letland	0,34	Lav	-2,1	0,9
Litauen	0,16	Lav	0,5	2,9
Luxembourg	0,09	Lav	-4,4	4,2
Hungarn	0,16	Middel	-0,6	1,5
Malta	0,13	Lav	-0,2	4,6
Nederlandene	0,19	Middel	0,6	4,5
Østrig	0,07	Middel	1,3	2,7
Polen	0,27	Middel	1,0	3,5
Portugal	0,24	Høj	4,7	0,7
Rumænien	0,14	Høj	1,4	4,4
Slovenien	0,08	Høj	3,0	6,8
Slovakiet	0,21	Lav	-0,7	3,5
Finland	0,22	Høj	2,6	3,9
Sverige	0,15	Lav	-1,3	2,3
UK	0,36	Høj	3,3	3,2

Anm.: **Grøn**, **gul** og **rød** angiver henholdsvis en lav, middel og høj risikovurdering baseret på Kommissionens grænseværdier. Grækenland og Cypern indgår som programlande ikke i rapporten.

Kilde: Kommissionens holdbarhedsrapport 2015

Skatt på sisteside

Formannskapetets veikart for BEPS-arbeid

Det nederlandske formannskapet presenterte et [Veikart for EUs BEPS-arbeid](#) 23. februar 2016. Veikartet skisserer formannskapetets arbeid med tiltak mot skadelig skattekonkurranse, uthuling av skattegrunnlag og overskuddsflytting i perioden fram til utgangen av juni. Veikartet stiller opp en tidsplan for gjennomføring av Kommisjonens Anti-Tax Avoidance pakke, som ble omtalt i forrige nummer av [Økonominytt](#). I veikartet omtales også formannskapetets planer for en anti-misbruksregel eller en regel om «minimum effektiv beskatning» i rente- og royalty-direktivet, endringer i Atferds-kodeks-gruppen på selskapsskatteområdet, veiledning i saker mot tredjeland om fast driftssted og endringer i patentboks-regimer. Det pekes også på områder det vil arbeides med på mellomlang sikt.

Statsstøtte: Fortsatt ingen avgjørelse i Apple-saken

Kommisjonens avgjørelse om Irlands forhåndsavgjørelser til Apple lar fortsatt vente på seg. I følge flere [nyhetsskilder](#) har Kommisjonen nylig bedt om utfyllende opplysninger fra irske myndigheter. Det er nå over to år siden Kommisjonen åpnet saken.

Statsstøtte: Avviser kritikk fra amerikanske myndigheter

Både [Skattekommissær Moscovici](#) og [Konkurransekommissær Vestager](#) har avvist kritikken fra amerikanske myndigheter om at EU er spesielt ute etter amerikanske selskaper i statsstøttesakene på skatteområdet. Kritikken kom fram i et [brev](#) fra Secretary of the United States Treasury, Jack Lew til presidenten i Europakommisjonen, Jean Claude Juncker. Brevet fra US Treasury er også omtalt i [Financial Times](#). I sitt svarbrevet uttaler Vestager bl.a. at EUs statsstøtteregele legger til rette for virksom konkurranse, og at de har et trygt rettslig grunnlag. Amerikanske myndigheter er imidlertid fortsatt ikke overbevist, og det vurderes å gjøre bruk av gammel og ubenyttet lovgivning som tillater dobbel beskatning av selskaper fra land som skattemessig diskriminerer amerikanske selskaper. Det fremgår i et [brev](#) fra US Treasury til Senator Hatch.

TAXE II: Høring i Europaparlamentet

Det ble avholdt høring 14. og 15. mars i [TAXE 2-komiteen](#) i Europaparlamentet. Komiteen undersøker skadelig praksis på skatteområdet både i Europa og i andre land. I høringen fikk Apple, Google, Ikea og McDonalds legge frem sitt syn på bl.a. det foreslåtte ATA-direktivet. Videre var Guernsey, Jersey, Andorra, Liechtenstein og Monaco invitert for å redegjøre for utviklingen av sine selskapsskattesystemer og sin praksis med forhåndsavgjørelser.

FTT: Ingen fremdrift i samarbeidet om transaksjonsskatt

Landene som samarbeider om en finansiell transaksjonsskatt møttes 7. mars i tilknytning til Euro-gruppemøtet. Det er ikke rapportert om bevegelse i forhandlingene. Etter planen skal Kommisjonen presentere en konsekvensutredning og et nytt kompromissforslag i slutten av april som bl.a. skal ta hensyn til uenigheten om hvorvidt pensjonsfond skal omfattes av skatten. Samarbeidslandene har gitt seg selv ny frist for arbeidet, som nå skal være slutført innen utgangen av 2016. Estland har nå formelt meldt seg ut av samarbeidet, slik at det nå gjenstår 10 samarbeidende land.

Merverdiavgift: Toppmøtet vil la Storbritannia fjerne «the tampon tax»

I [konklusjonene fra 17. mars](#) fremgår det at The European Council er positive til at medlemslandene skal få større frihet til å fastsette satser i merverdiavgiften slik at det kan settes 0-sats på sanitære produkter. Britisk presse har den siste tiden viet oppmerksomhet til merverdiavgift på sanitærprodukter, se for eksempel: [Labour urges Osborne to take action on 'tampon tax'](#). Kommisjonens handlingsplan om merverdiavgift som skulle vært offentliggjort 16. mars, er utsatt til 23. mars. Kommisjonen har imidlertid publisert en [rapport om beregning av mva-gapet](#).